

អត្ថបទរៀនអាន ទី៣

ពីឈ្មោះក្រុង ព្រៃគគរ មកជាក្រុង ហូជីមិញ

ព្រៃគគរក្លាយមកពីពាក្យដើមថាព្រៃគម្ពមកពីពាក្យថាភាគខាងត្បូងនៃ ព្រះរាជគគរ ព្រោះនៅក្នុងគ.ស. ១៦២០ ព្រះរាជាប្រទេសយួនបានដង្ហែព្រះរាជ បុត្រីមួយព្រះអង្គប្រកបដោយរូបសោមលោមពណ៌មកថ្វាយព្រះជ័យដេដ្ឋា ទី២ ជាព្រះរាជមេត្រី ។ ព្រះជ័យដេដ្ឋាក៏ទ្រង់ព្រមលើកឡើងជាព្រះមហេសី ។

ព្រះរាជាយួនមានព្រះរាជសារមកដល់ព្រះជ័យដេដ្ឋា ទី២ សុំឲ្យយួនចូលមក តាំងនៅរកស៊ីនៅជាយខាងត្បូងនៃព្រះរាជគគរ ហើយសុំផ្នែកក្រសួងគយផង ដើម្បីទ្រទ្រង់ជាតិយួននៅទីនោះ ។ ព្រះជ័យដេដ្ឋាក៏ទ្រង់យល់ព្រម ។

ឆ្លៀតឱកាសក្នុងសម័យវិករទាំងខាងក្នុងប្រទេសទាំងខាងក្រៅប្រទេស រវាងយួននិងសៀម បារាំងក៏ចូលមកយកដែនដីព្រៃគគរនោះជាអាណានិគម ហើយហៅថា កូសាំងស៊ីន (១៨៦៧) ។ បារាំងជាន់បានរហូតដល់គគរកម្ពុជា លាវ ដែលតុងក៏ងជាអាណានិគម ។

ក្រោយមកសង្គ្រាមលោក ទី២ បានផ្ទុះឡើងគគរអាណានិគមនេះបាន បង្កើតចលនាបះបោរប្រឆាំងនឹងអ្នកអាណានិគមនិយមហើយបារាំងក៏ប្រគល់ ឯករាជ្យពេញទឹមកឲ្យប្រទេសទាំងនោះនៅឆ្នាំ ១៩៥៤ ។ ដែលដីកូសាំងស៊ីន ត្រូវបានប្រកាសទៅជារៀតណាមខាងត្បូងដាច់ស្រឡះពីគគរកម្ពុជា ។

រៀតណាមដែលចែកជាពីរ ភាគខាងជើងក្រុងហាណូយជារដ្ឋធានីបានបន្ត លយោបាយវិតទឹកដីទៅខាងត្បូងដោយបង្កើតជារណសិរ្សសេរីកាជាតិរៀតណាម ហៅថា រៀតកុង ប្រឆាំងនឹងរបបសេរីនិយមភាគខាងត្បូងដែលមានសហរដ្ឋ អាមេរិកគាំទ្រ ។

លុះឆ្នាំ ១៩៧៥ សហរដ្ឋបានដកខ្លួនចេញពីសង្គ្រាមឥណ្ឌូចិន រៀតណាម ខាងជើងក៏បានចូលកាន់កាប់ត្រួតត្រារៀតណាមខាងត្បូងផ្លាស់ឈ្មោះទីក្រុង

ព្រៃគុកឬសែហ្គុង នោះទៅជាក្រុង ហូជីមិញ ដើម្បីរំលឹកដល់ដោគជ័យនៃគំនិត
ពង្រីកទឹកដីរបស់ប្រធានាធិបតី ហូ ជីមិញ ។